

irányában indul előre mert a sertéi a visszafelé csúszását, vagyis a kalász csúcsa irányában való mozgást megakadályozzák. Még inkább nevetnek azonban, ha valaki a ruhája ujjába dugja azt szárral felfelé s most ki akarja azt onnan rázni, mert minél többet rázza, annál inkább feljebb kúszik, míg végre a nyakán bújik ki: ezt régen „Hansl”-nak hívták, a mint a németben egyáltalában „hänseln” vagy „hansln”-nak mondják a bolondítást vagy megtréfálást, a mit ez a fűkalász meg is tesz, a mikor a helyett, hogy alúl hullana ki az ujjából, a nyakán mászik ki az illetőnek. Valóban életveszélyessé válik azonban ez a „Hansl”, ha valamely tapasztalatlan gyermek a szájába veszi szárral befelé, mert a száj s a nyelv mozgása mind beljebb a torkára hajtja s magam is láttam már egy a fuldoklástól kékülő gyermeket, a kinek orvos vette ki a torkából, mert azt kiköhögni nem lehet.

A németségnél a „Hansl” mellett mindig a „Gretl” is ott van s e kettő nevén egy régi budai ugyancsak vexáló játékot ismernek, melynél mind a két kéz mutató- s középujjá szerepel csak. A mutatóujjak mindegyikét fűszállal kötik körül, míg a középujjak meztelenek maradnak. A játék azzal kezdődik, hogy mindkét kéz ökölre van szorítva s csak a két mutatóujj van az asztalra vagy padra kicsapva. Erre azt mondja a játészó: „Hansl flieg fort!” felkapja a jobb kezét a fejé mögé, miközben behajtja a zöld karikás mutatóujját s a középső ujját egyenesíti ki s azt csapja ki az asztalra. Utána azt mondja: „Gretl du aa! (auch)” s a bal kezével végzi ugyanezt az eljárást. Továbbá mondja: „Hansl kumm wieder”, felkapja a jobb kezét s visszacseréli a középső ujj helyébe az eredeti zöld karikás mutatóujját, végre azt mondja: „Gretl du aa” s a bal kézzel végzi ugyanezt.

Hát ez bizony így leírva felette egyszerű dolognak látszik s azért a beavatatlan gyermek mégis megbámulja azt a gyorsaságot s ügyességet, a melylyel a játészó egy hirtelen mozdulattal hol lekapja, hol megint visszarakja azt az ujjára kötött zöld szalagokat, a „Hansl”-t meg a „Gretl”-t, mert nem veszi észre, vagyis nem figyel arra, hogy nem a karikák kerülnek le-fel, hanem egyszerűen az ujjak cseréltetnek fel egymással.

Kislányok libaőrzés közben Tahitótfalun 1951-ben
(Szaboszlav Istvánné felvétele)